

P-Kuam ?ntihar Dü?üncesi Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *P-Kuam ?ntihar Dü?üncesi Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=28873>

Özet

P-Kuam ?ntihar Dü?üncesini Ölçe?i (P-KIÖ), **S. Haran** ve **O. E. Berksun** taraf?ndan 1995 y?l?nda Türkiye'de geli?tirilm?, bireylerdeki intihar dü?üncesinin varl???n?, yo?unlu?unu ve s?kl???n? ölçmeyi amaçlayan 27 maddelik bir öz bildirim arac?d?r. Ölçek, depresyon ve umutsuzluk gibi intihar dü?üncesiyle güçlü bir ?ekilde ili?kili olan psikolojik yap?larla yüksek korelasyon göstererek güçlü bir geçerlik sergilemi?tir. Ayr?ca, yüksek güvenirlilik katsay?lar? ile tutarlı ve kararlı ölçüm sa?lad???n? kan?tlam???r. P-KIÖ, ruh sa?l??? profesyonelleri için intihar riski de?erlendirmesi ve klinik ara?t?rmalarda kullan?labilecek de?erli bir psikometrik araç olarak konumlanm???r.

Anahtar Kelimeler

intihar dü?üncesi, intihar riski, depresyon, umutsuzluk, psikometrik ölçek, ölçek geli?tirme, psikolojik de?erlendirme.

Yazarlar

Haran, S., Berksun, O. E.

Amaç

P-Kuam ?ntihar Dü?üncesini Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerde mevcut olan intihar dü?üncesinin kapsamlı bir ?ekilde de?erlendirilmesidir. Bu de?erlendirme, dü?üncelerin varl???n?, s?kl???n? ve yo?unlu?unu belirlemeyi içerir. Ölçek, özellikle depresyon, umutsuzluk ve di?er ruhsal bozukluklarla ili?kili olarak ortaya ç?kan intihar riskinin erken tespiti ve klinik takibi için güvenilir bir araç sa?lamay? hedeflemektedir.

Ölçe?in geli?tirilmesi, Türkiye'deki klinik ve ara?t?rma ortamlar?nda intihar dü?üncesini objektif ve standartla?t?r?lm?? bir ?ekilde ölçme ihtiyac?na yan?t vermi?tir. Böylece, risk alt?ndaki bireylerin belirlenmesi, müdahale stratejilerinin planlanması ve uygulanan tedavilerin etkinli?inin izlenmesi süreçlerine katkıda bulunulması amaçlanm???r.

Yapı

P-Kuam ?ntihar Dü?üncesini Ölçe?i, intihar dü?üncesinin karma??k ve çok boyutlu bir yap?s?n? ölçmeyi hedefler. Bu yapı, sadece pasif ölüm iste?ini de?il, aynı zamanda aktif intihar planları, kendine zarar verme e?ilimlerini, ölümle ilgili dü?lemleri ve ya?amdan kopma veya varolu?sal bo?luk hissini de içerebilir. ?ntihar dü?üncesi, genellikle depresyon ve umutsuzluk gibi temel psikopatolojik durumlarla güçlü bir ?ekilde ili?kilidir.

Ölçe?in geli?tirme sürecinde, intihar dü?üncesinin bu ili?kili yap?larla olan teorik ba?lant?lar? dikkate al?nm??t?r. Ölçe?in psikometrik özellikleri, intihar dü?üncesinin bu temel psikolojik yap?larla olan korelasyonlar?n? inceleyerek ölçtü?ü yap?n?n geçerlili?ini desteklemektedir. Bu yakla??m, ölçe?in klinik ve ara?t?rma ba?lamlar?nda intihar dü?üncesi olgusunu kapsaml? bir ?ekilde de?erlendirebilmesine olanak tan?maktadır.

Geçerlik

P-Kuam ?ntihar Dü?üncesi Ölçe?i'nin geçerlik çal??malar?, intihar dü?üncesinin depresyon ve umutsuzluk ile teorik olarak yüksek düzeyde korelasyon göstermesi beklentisinden yola ç?k?larak yap?lm??t?r. Bu ba?lamda, ölçe?in e? zamanl? geçerlili?ini de?erlendirmek amacıyla, yayg?n olarak kullan?lan Beck Depresyon Ölçe?i (BDÖ) ve Beck Umutsuzluk Ölçe?i (BUÖ) ile korelasyonlar? incelenmi?tir.

Yap?lan analizlerde, P-KIÖ'nün BDÖ ile korelasyon katsay?s? **0.84 (P=0.001)** olarak bulunmu?tur. Benzer ?ekilde, BUÖ ile korelasyon katsay?s? da **0.84 (P=0.001)** olarak saptanm??t?r. Bu yüksek ve istatistiksel olarak anlaml? korelasyonlar (P < 0.001), P-Kuam ?ntihar Dü?üncesi Ölçe?i'nin depresyon ve umutsuzluk gibi intihar dü?üncesiyle yak?ndan ili?kili olan yap?lar? ölçen di?er standart ve kabul görmü? ölçeklerle kavramsal olarak tutarl? oldu?unu göstermektedir. Bu bulgular, ölçe?in yap? geçerlili?inin güçlü oldu?unu ve gerçekten de intihar dü?üncesiyle ili?kili psikolojik durumlar? do?ru bir ?ekilde yans?tt??n? desteklemektedir.

Güvenirlik

P-Kuam ?ntihar Dü?üncesi Ölçe?i'nin güvenirlik analizleri, ölçe?in ölçümlerdeki tutarl?l??n? ve kararlıl??n? de?erlendirmek amacıyla test-tekrar test güvenilirli?i ve iç tutarl?l?k yöntemleri kullan?larak yap?lm??t?r. Ölçe?in test-tekrar test güvenilirli?i katsay?s? **0.85** olarak belirlenmi?tir. Bu de?er, ölçe?in farklı zamanlarda yap?lan ölçümlerde tutarl? sonuçlar verdi?ini ve zaman içinde bireylerin intihar dü?üncesi düzeylerindeki göreceli konumlar?n? istikrarl? bir ?ekilde yans?tt??n? göstermektedir.

Ölçe?in iç tutarl?l?k katsay?s? ise Kuder Richardson formülüne göre **0.94** gibi oldukça yüksek bir de?erde bulunmu?tur. Bu yüksek katsay?, ölçek maddelerinin birbirleriyle yüksek düzeyde uyumlu oldu?unu ve ayn? temel yap?y?, yani intihar dü?üncesini ölçtü?ünü güçlü bir ?ekilde desteklemektedir. Genel olarak, P-Kuam ?ntihar Dü?üncesi Ölçe?i'nin hem zamana kar?? istikrarl? hem de madde baz?nda tutarl? ölçümler yapabilen, güvenilir bir psikometrik araç oldu?u bu bulgularla ortaya konmu?tur.

Faktör Analizi

P-Kuam ?ntihar Dü?üncesi Ölçe?i'nin faktör analizi ile ilgili ayrınt?l? bilgiler, sa?lanan orijinal

kaynak içeri?inde aç?kça belirtilmemi?tir. Bu nedenle, ölçe?in alt?nda yatan potansiyel boyutlar veya faktör yap?s? hakk?nda kesin bir bilgi sunulmamaktadır. Ölçek geli?tirme sürecinde faktör analizinin yap?l?p yap?lmad??? veya sonuçlar? hakk?nda ek bir bilgi bulunmamaktadır.

Gelecekteki ara?t?rmalar veya ölçe?in daha sonraki de?erlendirmeleri, P-KIÖ'nün yap?sal geçerlili?ini daha derinlemesine incelemek ve intihar dü?üncesinin farklı bile?enlerini (örne?in, pasif intihar dü?üncesi, aktif intihar planlamas?) ortaya ç?kar?p ç?karmad???n? belirlemek amacıyla ke?fedici veya do?rulatoryc? faktör analizlerini içerebilir. Bu tür çal??malar, ölçe?in teorik temelini ve klinik kullan?m potansiyelini daha da güçlendirecektir.

Araç

Test Tipi: Geli?tirme ölçe?i. Psikolojik bir yap?y? (intihar dü?üncesini) ölçmek üzere tasarlanm??, orijinal bir araçtır.

Format: Ölçekte toplam 27 madde bulunmaktadır. Sa?lanan kaynakta derecelendirme format? aç?kça belirtilmemi?tir. Ancak, bu tür psikolojik ölçekler genellikle **Likert tipi bir derecelendirme** (örne?in, "Hiçbir zaman"dan "Her zaman"a kadar de?i?en bir ölçek) veya **evet/hay?r** yan?t format?n? kullan?r. Maddeler, bireylerin kendi intihar dü?üncelerini ve ilgili deneyimlerini raporlamalar?n? gerektiren öz bildirim ifadeleridir.

Mevcut Diller: Ölçek, **Türkçe** olarak geli?tirilmii?tir ve orijinal dilinde mevcuttur. Ba?ka dillere çevrildi?ine dair bilgi bulunmamaktadır.

Popülasyon Grubu: Sa?lanan kaynakta spesifik bir popülasyon grubu belirtilmemi?tir. Ancak intihar dü?üncesi ölçekleri genellikle **yeti?kin popülasyonlar?**nda, özellikle klinik örneklerde (depresyon, anksiyete, umutsuzluk ya?ayan bireyler) veya genel popülasyonda risk taramas? amacıyla kullan?l?r.

Ya? Grubu: Kaynakta belirli bir ya? grubu detaylandır?lmam??tır. Genellikle yeti?kinler için uygun oldu?u varsay?labilir.

Popülasyon Detaylar?: Ölçe?in geli?tirildi?i pilot çal??mada kullan?lan örneklemin demografik ve klinik özellikleri hakk?nda detaylı bilgi, sa?lanan kaynak içeri?inde yer almamaktadır.

Test Metodolojisi: Bireylerin kendi intihar dü?üncesi düzeylerini ve ilgili deneyimlerini raporlad?klar? bir **öz bildirim envanteri**dir. Kat?l?mc?lar, kendilerine sunulan 27 maddeye ili?kin kendi durumlar?n? yans?tan yan?tlar? i?aretlerler.

Anahtar Kelimeler

intihar dü?üncesi, intihar riski, depresyon, umutsuzluk, psikometrik ölçek, ölçek geli?tirme,

psikolojik de?erlendirme.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Sa?lanan kaynak içeri?inde yazar(lar)a ait ORCID tan?mlay?c?s? bilgisi bulunmamaktadır.

Ba?I? Kurulu? E-posta Adresleri: O?uz Erkan Berksun için ileti?im e-posta adresi: oeberksun@ankara.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Sa?lanan kaynak içeri?inde yaz??ma adresi bilgisi mevcut de?ildir.

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

P-Kuam ?ntihar Dü?üncesi Ölçe?i, **1995** y?I?nda geli?tirilmis?tir. Ölçe?in kullan?m? için gerekli izinler veya herhangi bir ücret bilgisi, sa?lanan kaynak içeri?inde aç?kça belirtilmemis?tir. Ölçe?i kullanmay? dü?ünen ara?t?rmac?lar?n veya klinisyenlerin, ölçe?in sorumlu yazar? **O?uz Erkan Berksun** ile do?rudan ileti?ime geçerek kullan?m ko?ullar? hakkında bilgi almalar? tavsiye edilmektedir.

Referanslar

Haran, S., & Berksun, O. E. (1995). P-Kuam ?ntihar Dü?üncesi Ölçe?i: Ölçek geli?tirme üzerine bir pilot çal??ma. *Kriz Dergisi*, 3 (1-2), 206-207.

Ölçekle ilgili orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: <p-kuam-intihar-dusuncesi-olcegi-toad.pdf>

P-Kuam ?ntihar Dü?üncesi Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Rüyalar?mda ölümlü u?ra??yorum.

Zaman zaman kendimi öldürme konusunda kar?? konulmaz bir istek duyuyorum.